

Uruş

Category: Goşgular, Kitapcy
написано kitapcy | 23 января, 2025
Uruş URUŞ

Uruş! Ahyrsoň turdy bu tupan,
Görýän jeň baýdagnyň galgap durşuny!
Görýän ar baýramyn, güzel gyzyl gan,
Daşymda sygyrýar ölüm gurşuny.
Ençeme duýgular göterýär başyn,
Meň teşne kalbymyň güýcli duýgusy!
Örän jan edýärdi meýletin goşun,
Bardy ölüm howpy, gylyjyň sesi,
Şum täleyý oýnunyň oduna ýanyp,
Ýykylýar esgerler, ýykylýar serdar!

Hyjuw, joşgun alamatlar daýanyp,
Uklap giden ylhamymy oýarýar.
Maňa bar zat täze, çadyr kölgesi,
Ýatlaň galmagaly, duşmanyň ody,
Agşam deprekleri, top gümmürdisi,
Ölüme garaşmak undup bar zady.
Duýgy mende dörärmikä bir zaman:
Ýa-ha ölmek, ýa-da bolmak gahryman?
Ýa bagtly bolup täze bezenmek
Ýa kysmatda barmy biderek ölmek?
Ölsem özüm bilen umydym öler,
Sap ýüregiň beýik meýli hem şo dem,
Dogan-gardaş ýatlar, ylham-da solar,
Ylham duýgularym, ölersiň sen hem!
Ne jeň galmagaly, ne harby zähmet,
Ne buýsançly öwgiň at-owazasy,
Ýatyrmazmy meniň pikrimi hiç zat?
Meni eridýär şu azy yzasy:
Ygtyýar ýok mende, ýaltalyk ýykýar,
Göwnüm ýatyp barýar ýuwaşdan, ýuwaş...
Nämüçin jeň howpy uzaga çekýär?
Nämüçin başlanok birinji söweş?

■ GNEDİCE ÝAZYLAN HATDAN

Ýuliýasy bilen nika gyýdyryp,
Owidiyiniň ony alan ýurdunda,
Ol mekir Awgusta özün kowduryp,
Gara günler başa gelen ýurdunda;
Özuniň hesretli goşgusyn goşup,
Ker takdyry ýola salan ýurdunda,
Demirgazyk paýtagtynyň şöhlesi
Bilen men unutdym baky dumany,
Çalgyr tüýdüğimiň erkana sesi
Ukudan oýarýar kän moldawany.
Bir bolşum men, oýun etmen namarda,
Orlow bilen jedel edýän, içýän az,
Ýaranjaňlyk eden bolup hiç ýerde,
Oktawiýadan tama gözläp çalman saz.
Dostluk hakda käbir ýeñiljek haty

Ýazýaryn janymy emgemän gaty.
Kysmat bilen akly kesgir hem ýagty,
Ruhý örän belent durýan kişiniň
Ýalñyzlykda geçýän ol tukat wagty
Goşgy goşup şatlandyrýan kişini.
Ahillany   beýik ruhy täzeden
Ýene-de dirildip getiren sen, sen,
Gomeriň eserin   goşgyň ýagşysyn
Sen bize ýetirdiň   köp şat eýlediň.
Ol batyr şahyry, şöhrat bagşysyn
Çigiş düwünlerden azat eýlediň.
Gedem akmaklardan özümi gizläp,
Kowulmakdan sypmaň ýoluny gözläp,
Gezen ýerlerimde seniň merdana
Aýdymyň şahyry jana ýetirdi,
Ol şirin owazyn saña getirdi.
Fewanyň saýlany! Salamyň seniň,
Seň öwgülenň maňa gymmat jöwahyr.
Goşgy, dostluk üçin ýasaýar, şahyr
Duşmany özüne ýigrenji onuň  
Ol biderek jeň üçin öz eserin
Ýere salmaz uly işiň gaşynda;
Ýola getiriji çybyk ýeserin
Pis tankytçy salar barar duşanda.

* * *

Tiz dymaryn!.. Emma gaýgylý gündé
Maňa jogap berse tar öz heñinde;
Ýaşlar sessiz gulak salsalar maňa,
Uzak söýgiň ejirine geň galyp;
Goşgymy ýatlasaň sen rehim kylyp,
Kalbymyň dilini söýsediň diňe...
Eger söýyän bolsaň... Eziz hemdemim,
Onda ady bilen söýgülü ýaryň
Gel, bir saýradaýyn sesini taryň!..
Hoşlaşyk wagtynda bolmazdy kemim.

Basan wagty ölüm ukusy ony,
Meýdimiň üstünde sözle dat edip:
Ol söýyärdi meni, men söýdüm ony,
Soňky demde goşgy goşdy ýat edip.

Terjime eden: Çary AŞYR.

■ GYZ

Aýdypdym men ägä bolgun näzenin gyzdan diýip,
Güýçli duýgy bilen erkiň elden aljagyn duýup.
Emelsiz dost! Oň ýanynda asla özge ýzlere
Seredip, oň gözünden başga gözü gözleme.
Umytlaryn ýitirip, undup dönüklik meýin,
Oň daşynda ýaş ýigitler uçýar perwana deýin
Bagt gözlesip ýörenler täleyelerini gynap.
Ýöne buýsanjaň gyz olaň duýgusyny äsgermez,
Gabal salar, diňlemez, asyl-ha ünsem bermez.

* * *

Tiz diňer meň owazym! Ýöne gam-hasrat günü,
Üýtgesik bir heň çalyp, jogap bersedi tarlar.
Hemem ýaş-ýetginjekler ünsli diňlese meni,
Yşkdan çeken jebrime olar haýran galarlar.
Seniňem haýpyň gelip, meniň gamly şygrymy
Bilerdiň söýen bolsaň, ygtyýar et, eý, dostum,
Hoşlaşyk heňin çalyp, saýradaýyn tarymy,
Liram bilen ýatlaýyn öz ajaýyp ýarymy.
Ajal çykyp kastyma, ömürlik uka batsam:
»Men-ä ony söýyärdim, ol hem ötdi meni söýüp,
Aýdymyň, söýgiň, ylhamyň sebäpkäri men» diýip,
Tabydymyň başında iki agyzjyk söz aýt sen.

Terjime eden: Atamyrat ATABAÝEW. Goşgular